

Specialister på udda bränslen

Energilotsen är ett relativt nytt företag som är fokuserat på att hitta biprodukter inom livsmedelsindustrin och fo-derindustrin som kan användas som bränsle värmeverk.

Under 2003 räknar vi med att leverera bränslen motsvarande knappt 0,5 TWh, förklarar Stefan Persson, vd, för Energi-lotsen i Ängelholm. Vi hanterar cirka 40 000 ton flytande bränslen och cirka 10 000 ton fasta bränslen i år. Det är lika mycket som förra året. Det rör sig bland annat om animaliska fetter som efter hårdare krav från myndigheter inte längre får användas som djurfoder, förklarar Stefan Persson. En stor del är vegetabiliska oljor. Vi konkurrerar både med lättolja och med tjockolja.

Byta olja

– För användaren är det inte stora beslut att byta till bioolja. I vissa fall behöver man byta ut rör till rostfritt och syrafast för att kunna hantera bränslena, förklarar Stefan Persson. Det normala är att användaren först proveldar mindre kvantiteter för att se att förbränningsprocessen och rök-gasreningen klarar att hantera bränslet. Det finns en mängd olika kvaliteter på biooljorna. Vi arbetar projektvis med att kombinera en tillverkare av en viss produkt med en lämplig användare av det specifika bränslet.

Bioolja här för att stanna

I Europa finns upp emot 3 miljoner ton animaliskt fett (inklusive livsmedelsfett) som kan användas som energiråvara. Mängden vegetabiliska oljor är ännu större.

En del av dessa fetter och oljor destinerar till energisektorn. Bioolja har kommit för att stanna. Prisnivåer på biobränsle i Sverige gör det intressant att titta på bioolja som bränsle.

Stefan Persson, Energi-lotsen var mycket nöjd som utställare på Fjärrvärmemässan 2003

Foto: Jeanette Fogelmark

Stor del import

– Cirka 10 procent av Energi-lotsens bränslen kommer ifrån Sverige och resterande del är importerade från andra länder i Europa, berättar Magnus Johansson, marknadsansvarig på Energi-lotsen. Vi hanterar i år även 6000 ton sheamjöl, 2000 ton rapsavrens och 2000 ton filterkaka. Detta är udda bränslen, vilket är något av vår specialitet. Vi är nischade i nischen. Ett annat bränsle som vi hanterar är havreskal. Vi fick en förfrågan om vi visste någon som kunde

elda med havreskal. Det gjorde vi naturligtvis, det är så vi arbetar, vi köper och säljer olika bränslen, säger Magnus Johansson.

Även biogas

Verksamheten startade i januari 2001 av Stefan Persson som är agronom och tidigare jobbat med slakteriprodukter i 9 år och även varit med om att bygga upp biogasanläggningen i Linköping. Energi-lotsen är också agentur för Dansk Biogas A/S med en referensanläggning i Luleå.

Av Anders Haaker

Ny studie visar:

Fördjupad förståelse för hushållen viktigt för bioenergiaktörer

Studiens utgångspunkt är att hushållens val av uppvärmningssätt baseras på hushållens subjektivt beroende föreställningar om olika energislag, snarare än på en komplex objektiv verklighet som hushållen skulle kunna ha överblick över i beslutssituationen. Liksom andra samhällsaktörer måste hushållen konstruera förenklande ramar av valets ekonomiska, praktiska och miljömässiga komplexiteten.

På basis av djupintervjuer med hushåll i Småland, med några jämförelser från Massachusetts (i USA), har vi identifierat ett antal förenklande teman som hus-

hållen fokuserar på när de gör valet av uppvärmningssätt hanterbart. Dessa teman behandlar ekonomiska, praktiska och miljömässiga dimensioner. Hushållen har valts ut strategiskt för att generera ett brett undersökningsmaterial. I intervjuerna finns olika uppvärmningskällor representerade: biobränslen, såväl som el och olja.

”Objektiva” hushållskategorier (t ex baserade på ålder, generation, boendeform eller hushållsstorlek) - som ofta undersökts i tidigare energistudier - har relativt svaga kopplingar till hushållens energiresonemang eller val av energislag. I stället har intervju-

analysen lett fram till fyra subjektiva hushållskategorier som hushållen själva anser sig tillhöra, de energiimplementerande, de planerande, de visionära och de resignerade hushållen. Denna kategorisering visar sig ha stark koppling till energiresonemang och val av uppvärmningsslag.

Vi hävdar att en fördjupad förståelse för subjektiva hushållskategorier och hushållens ramkonstruktioner kan vara till nytta när olika energiaktörer försöker samarbeta med hushållen om förbättrade uppvärmningssystem - inte minst för en övergång till eller ett bibehållande av olika bioenergilösningar. Dock är det

viktigt att ett sådant samarbete inte reduceras till att ”förstå hushållens missuppfattningar för att sedan korrigera dessa”. Istället handlar det i hög grad om att ta hänsyn till och lära sig av olika hushålls skilda prioriteringar och erfarenhetskunskap, som avspeglas i ramkonstruktionerna.

Bioenergi för uppvärmning - hushållens perspektiv. Mikael Klintman, Sociologiska Institutionen, Lunds Universitet Kjell Mårtensson, Magnus Johansson, Teknik och Samhälle, Malmö Högskola, 2003. 114 sidor. Engelsk sammanfattning finns. Rapport från P12326-1. Beställ rapporten från Studsvikbiblioteket.